

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/48893

Sayı : B.22.0.ÖKM.0.01.00.00-610.00/ 1885
Konu : Yazılı Soru Önergesi 7/4893

ÇOK İVEDİ

8 NİSAN 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğünün 19 Mart 2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-54882 sayılı yazı.

Van Milletvekili Sayın Nazmi GÜR'ün, Bakanlığımıza tevcih ettiği 7/4893 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması istenmektedir.

Soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(6 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:108-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

e-Posta : okaynar@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden A8ND-MIUZ-8Z8I kodu ile yapılabilir.

Van Milletvekili Nazmi GÜR'ün Kalkınma Bakanı Sn. Cevdet YILMAZ'a Tevcih Ettiği Yazılı Soru Önergesine Cevaplar

Soru.1.

Van ilinin depremde sonra yeniden kalkınması için herhangi bir bütçe ayrılmış mıdır? Ayrılmışsa ne kadardır?

Cevap.1.

23/10/2011 ve 09/11/2011 tarihlerinde Van ili merkez olmak üzere bölgede geniş çapta etkiler yaratan depremlerin hemen akabinde Van ilinde yaşayan vatandaşlarımızın, barınma (çadır ve konteynerler), gıda (aşevleri) ve ısınma gibi yaşamsal ihtiyaçları karşılanmış, Van'da ikamet edemeyen depremzede vatandaşlarımızın kamu tesislerinde misafir edilmeleri sağlanmıştır. Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD) Başkanlığı tarafından Van iline acil olarak bugüne kadar gönderilen toplam kaynak 1.240.524.450 TL'dir. İlave olarak ihalesi yapılan 13.193 adet kalıcı konut ile ihale süreci devam eden 1.850 adet kalıcı konut yapımı için AFAD bütçesinden Toplu Konut İdaresi Başkanlığına (TOKİ) 1.477.590.000 TL aktarılması planlanmaktadır. Söz konusu acil yardımların dışında depremde dolayı ya da doğrudan etkilenen Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri illerinin oluşturduğu TRB2 Düzey 2 Bölgesinde Van ili odaklı olmak üzere, orta/uzun vadeli bir kalkınma programının hazırlık çalışmaları; özel sektör, sivil toplum, yerel ve merkezi tüm kurum ve kuruluşlarımızın katkılarıyla devam etmektedir. Bu kapsamda Van ilinde yapılan tespitlerin akabinde merkezi kurumların üst düzey temsilcileriyle Bakanımız Sn. Cevdet Yılmaz başkanlığında Ankara'da 26/01/2012 tarihinde bir toplantı düzenlenerek görüş alışverişinde bulunulmuştur. Bilahare, yine Sn. Bakan başkanlığında, 18-19 Şubat 2012 tarihlerinde Van'da gerçekleştirilen ve valilerin, belediye başkanlarının, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin üst düzey yetkililerinin katıldığı toplantılarda temsilcilerin görüş ve önerileri alınmıştır. Son olarak, Ankara'da, Sn. Bakan başkanlığında büyük ölçekli özel kesim firma yöneticileri ile bölgede özel sektörün gelişiminin güçlendirilmesi için yapılması gerekenler hakkında bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıların neticesinde ortaya çıkan önerilerin ve taleplerin Bakanlığımızca gözden geçirilmesinin ardından hazırlanan Taslak Kalkınma Programı, paydaş kurum/kuruluşlara görüş için iletilmiştir. Hâlihazırda tüm kurum ve kuruluşlarımızdan söz konusu kalkınma programı çerçevesinde gerçekleştirecekleri yatırımlar, proje ve faaliyet önerileri talep edilmiştir.

Soru.2.

Bölgenin kalkınma ve istihdam etkenleri göz önünde bulundurularak verilen kredilerde hibe söz konusu mudur?

Cevap.2.

Çeşitli kurumlar tarafından verilen kredilere/hibelere ilişkin veriler aşağıda sıralanmıştır:

- Hasar gören ve noksan kalan Küçük Sanayi Siteleri'ne düşük faizli, uzun vadeli kredi desteği Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır.

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kredi borcu geri ödemeleri ertelenmiştir.
- Depremden doğrudan etkilenen işveren ve sigortalıların deprem tarihinden önce vadesi geçmiş prim borçları ile deprem tarihinden sonra oluşacak 3 aylık prim borçları, durumlarının belgelenmesi ve deprem tarihinden itibaren 3 ay içinde SGK'yabaşvurmaları koşuluyla 5510 sayılı Kanunun 91 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca 1 yıla kadar ertelenmiştir.
- Afetin meydana geldiği 23/10/2011 tarihinden önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan primler (işsizlik sigortası dâhil) ile fer'ilerine 23/10/2011 ile 31/10/2012 tarihleri arasında gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaması SGK tarafından sağlanmıştır. Van, Erciş, Akdamar, Çelebibağı, Gevaş, Ünseli ve Çatak belediyelerinin İller Bankasına olan borçları 12 ay süre ile ertelenmiştir. İller Bankası tarafından Çaldıran, Çatak, Özalp, Saray ve Ünseli belediyelerine 4.112.305 TL kredi ve 85.500 TL hibe tahsis edilmiştir.
- 403 ailenin sosyal incelemesi yapılmış, bunlardan 156 aileye Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının ilgili mevzuatı çerçevesinde ekonomik destek işlemleri başlatılmıştır.
- Depremden etkilenen yetiştiricilerin hayvanları için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıtarafından nakdi yem desteği sağlanmıştır.
- Deprem nedeniyle büyükbaş ve küçükbaş hayvanları telef olan vatandaşlara, telef olan hayvanlarına karşılık büyükbaş ve küçükbaş damızlık hayvan vermek üzere Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü görevlendirilmiştir.
- Deprem nedeniyle zarar gören gerçek ve tüzel kişi üreticilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine; esnaf ve sanatkârların ise T. Halk Bankası A.Ş.'ye olan düşük faizli kredi kullanımlarından doğan borçlarının bir yıl süreyle faizsiz olarak ertelenmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.
- Çiftçilerin zirai kredi borçları ertelenmiştir. Van Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı üyelerin 2011 yılı 2. taksit ile 2012 yılı 1. taksit aidatları Gümrük ve Ticaret Bakanlığıtarafından affedilmiştir.
- Esnaf ve Sanatkârlardan sicil tescil, sicil terkin, meslek terkin, tadil ve özel ilan işlemleri için Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesi ilan ücretinin 2012 yılı içinde 1 yıl süre ile alınmaması kararlaştırılmıştır.
- Van ilinde bulunan 4 adet kredi kefalet kooperatifi aracılığı ile 2011 yılında 1373 küçük işletme, esnaf ve sanatkâra kredi kullandırılması ve kullandırılan kredilerden banka takibinde olan kısmının yeniden yapılandırma kapsamına alınmasıGümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından sağlanmıştır.

Soru.3.

Van depreminden sonra işsizlik oranının arttığı gözlenmektedir. Bu işsizlik oranını azaltmak için veya tamamen ortadan kaldırmak için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

Cevap.3.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2011 yılı bölgesel göstergelere göre TRB2 bölgesinde işsizlik oranı % 12,3'dür. Türkiye genelinde ise %9,8'dir. Bölgenin işsizlik oranlarını ülke ortalaması seviyelerine çekmek maksadıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İŞKUR Genel Müdürlüğü tarafından aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmektedir:

- **Kısa çalışma uygulaması**, genel ekonomik, sektörel veya bölgesel bir kriz ya da zorlayıcı nedenlerle işyerinde çalışma süresinin önemli ölçüde azaltılması veya durdurulması halinde başvurulacak, istihdamın korunmasına yönelik bir uygulamadır.
- **Toplum Yararına Çalışma Programı (TYÇP)**, işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde işsizlerin kısa süreli istihdam ve eğitimini amaçlayan, doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesini sağlayan programlardır. Bu faaliyetler, genellikle ekonomik kriz, özelleştirme, ekonomik yapılanma, doğal afetler ve işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde Kuruma kayıtlı işsizlerin, çalışma yaşamından uzun süre ayrı kalarak maddi sıkıntıya düşmelerini önlemek, çalışma alışkanlık ve disiplinlerini yitirmemelerini, kısa süreli istihdam ve eğitimlerini sağlamak için yürütülmektedirler. Kısa çalışma ödeneğinin aylık miktarı, sigortalının Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen prime esas kazancına göre değişiklik göstermekle birlikte 2011 yılı ikinci dönemi esas alındığında, aylık miktarları yaklaşık olarak 497 ila 1.247 TL aralığında değişmektedir.
- **Kurs Faaliyetleri:** İşsizliğin yoğun olarak yaşandığı dönem ve bölgelerde işsizliği ve etkilerini azaltmak, kişilerin mesleki eğitim ve rehabilitasyonunu sağlayarak uygun işlere yönlendirmek amacıyla kurs, girişimcilik, işbaşı eğitimleri düzenlenmektedir.
- Kısa çalışma ödeneği, TYÇP ve Kurs Faaliyetleri kapsamında 2011 yılında 5.163.425,32 TL, 2012 yılında ise 33.389.386,10 TL kaynak tahsis edilmiştir.
- İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu toplantısında "çadırda kalan vatandaşlara yönelik meslek edindirme kursları düzenlenmesi" kararı alınmıştır. Ayrıca afet yaşanan illerdeki kişilerin istihdam sürecinde yaşadığı mağduriyeti gidermeye yönelik olarak işgücü piyasasının değişen şartlarına uygun meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimleri düzenlenecektir.

Ayrıca Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından depremzede çiftçi çocuklarına meslek edindirme kursları ve kursiyer temini sağlanmaktadır.

Soru.4.

Van halkının Doğu Anadolu Kalkınma Ajansının verdiği kredilerden daha kısa bir sürede yararlanmaları için kolaylık sağlanacak mı?

Cevap.4.

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı (DAKA), Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van illerini kapsayan TRB2 Düzey 2 Bölgesinde faaliyetlerini icra etmektedir. Yaşanan depremler sonrasında acil durum yönetimine ilişkin DAKA'nın yürüttüğü görevler nedeniyle destek programları tehir edilmiştir. Ajans, 2012 yılının ikinci çeyreğinde 2011 yılı destek programları da dâhil olmak üzere yeni programlarla faaliyetlerine devam edecektir.

Soru.5.

Van'daki Saray sınır kapısının Van'daki ekonomik kalkınmaya katkı sunması için herhangi bir projeniz var mıdır?

Cevap.5.

Van İli Saray İlçesinde bulunan Kapıköy Gümrük Kapısı 16/04/2011 tarihinde yolcu trafiğine açılmıştır. Kapıköy Gümrük Kapısının Yap-İşlet-Devret modeli ile yeniden yapılandırılması çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca ihale süreci 31/10/2011 tarihinde 2.883.000 Avro (%15 milli bütçe, %85 AB fonları) bedelle sonuçlandırılmış olan proje kapsamında, Van Kapıköy demiryolu sınır kapısına; tren tarama sistemi temin edilmesi ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde kullanılan tüm tarama sistemleri arasında bilgi alışverişini sağlamaya yönelik bir veri yönetim sistemi kurulması planlanmaktadır. Sözleşme uyarınca ilgili sistemlerin kurulumunun 2012 yılının Aralık ayına kadar sonlandırılması öngörülmektedir.

Soru.6.

Kişi başına düşen milli geliri arttırmak için Van ilinde ne tür ekonomik kalkınma çalışmalarında bulunacaksınız?

Cevap.6.

- Van ili ve çevresi için hazırlanmakta olan kalkınma programı ile bölgenin iktisadi ve sosyal açıdan gelişmesi hedeflenmektedir. Hazırlanan kalkınma programı ile Van ilinin eğitim, sağlık, sanayi, turizm ve ulaştırma altyapısını deprem öncesinden daha iyi bir konuma getirmek amaçlanmaktadır.
- Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı Van uygulamasında 2011 yılı için Doğu Anadolu Kalkınma Ajansına 23.750.000 TL kaynak tahsis edilmiştir. Projelerin ilerleme durumuna göre 2012 yılı bütçesinden de ilave kaynak aktarılabilir.
- 23/10/2011 tarihinden itibaren Van ili ve ilçelerinde yaşanan depremlerden etkilenen ve bu durumu ilgili resmi makamlardan belgeleyen, KOSGEB Veri Tabanı'na kaydı onaylı işletmeler Sıfır Faizli Van ili Acil Destek Kredisi Programından faydalanabileceklerdir. Kredinin üst limiti 100.000 TL'dir. Halihazırda yürütülmekte olan "Acil Destek Kredisi Programı"nın, Van iline özel olmak üzere, 6 ay geri

ödemesiz döneminin 12 aya, üçer aylık eşit taksitler halinde olmak üzere 18 ay olan geri ödeme döneminin 24 aya çıkarılarak uygulanmasına karar verilmiştir.

- Ekonominin canlandırılması amacıyla Van ilinde faaliyet gösteren ve KOSGEB Veri Tabanında kaydı olan KOBİ'lere yönelik olarak yeni bir "İşletme Sermayesi Kredi Faiz Desteği Programı"nın uygulanmasına başlanmıştır. Program kapsamında işletme başına sağlanacak kredinin üst limiti 30.000 TL'dir. Kredinin faizi tamamen KOSGEB kaynaklarından karşılanmaktadır. Kredinin vadesi ilk 12 ayı ödemesiz, kalanı üçer aylık eşit taksitler halinde ödenmek üzere toplam 36 aydır.
- Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı kapsamında AB kaynaklarından finansman sağlanacak "Van İŞGEM Büyüyor" Projesi ile Van İŞGEM'in hizmet binası, yaklaşık 10.000 m² genişletilerek 30 yeni girişimciyi (ortalama yaklaşık 250 m² + ortak kullanım alanları) daha ağırlayabilecek kapasiteye erişecektir. Girişimcilere yönelik olarak sağlanacak teknik destek hizmetler İŞGEM'deki işletmeleri kalite sertifikasyonu sürecine hazırlamaya yönelik olacaktır. 4.992.823 Avro bütçeye sahip Projenin 2013 yılı içerisinde uygulamaya geçmesi öngörülmektedir.

Yukarıda sayılanlara ilave olarak, Van ilimizde yüksek öğrenim olanaklarının iyileştirilmesi için aşağıdaki önlemler alınmıştır:

2011 yılında Van ilimizin yüksek öğrenimle ilgili acil ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, hem Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve hem de Yurt-Kur'un her birine 65.000.000 TL. olmak üzere, toplam 130.000.000 TL'lik ek ödenek tahsisi gerçekleştirilmiştir.

- Yüzüncü Yıl Üniversitesine tahsis edilen ek ödeneklerin detayı aşağıda verilmektedir.

a. Akademik ve idari personelin barınma ihtiyacının karşılanması amacıyla 500 adet lojman yapılmasını teminen 42.000.000 TL.,

b. 2012 yılının Şubat ayında başlatılması planlanan eğitim-öğretim faaliyetinin aksamadan yürütülmesi amacıyla 7.5000 m² kapalı alana sahip prefabrik derslik binası ve 5.000 m² kapalı alana sahip yemekhane binasının yapılmasını teminen 8.000.000 TL.

c. Mevcut binalarının depreme dayanıklılık testlerinin yapılması ve deprem güçlendirmesi gerektirmeyen binaların da onarımlarının yapılması amacıyla 7.000.000 TL.

d. Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nin en kısa süre içerisinde hizmete açılmasını teminen ihtiyaç duyulan makine-teçhizatın alınması amacıyla 8.000.000 TL.

- Yurt-Kur Genel Müdürlüğüne tahsis edilen 65.000.000 TL.'nin, 42.250.000 TL'si ile 5.000 öğrencilik prefabrik yurt yapılması amaçlanmıştır. Kalan

22.750.000 TL ise, Van ve deprem riski taşıyan diğer illerdeki yurtların depreme karşı güçlendirilmesine yönelik kullanılacaktır.

Ayrıca, Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nin 2012 yılı için vaki ek ödenek talebi üzerinde değerlendirmeler devam etmektedir.